ID-DISGHA U GHOXRIN HADD MATUL IS-SENA (2021) IL-KNISJA-OMM

Contributed by Frans Galea
Saturday, 16 October 2021

Din
hija il-Liturgija tad-Disa u Ghoxrin Hadd matul is-Sena (2021) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Martinu Luteru, li
fis-seklu sittax beda x-xi|ma protestanta fi 'dan il-Knisja, ma kienx bniedem
ta’ intenzjoni 'a|ina, anke jekk qajla kien jaf jikkontrolla lilu nnifsu u
fl-a''ar spi a biex qasam il-Kristjanità, 'a!a li ori!inarjament qatt ma 'olom
li jag'mel. Imbag'ad kien hemm o'rajn,
fi |mienu u warajh, li komplew iwessg'u il-firda bejn l-Insara. G'al-Luterani u l-protestanti l-o'ra,
il-Knisja ma baqg'etx dak is-sinjal qawwi ta’ Omm li takkompanja l-mixja ta’
wliedha lejn il-pajji| li qed jistennihom.
Huma g'afsu aktar fuq ir-relazzjoni personali tal-bniedem ma’ Alla...
int u Alla... il-bqija ma tantx hu mportanti.

Dan l-individwali|mu
li je'odha kontra min irid jikkontrolla kien |ball kbir li jmur kontra
t-tradizzjoni Bibblika. Alla sejja'
bniedem wie'ed, Abraham, imma mhux biex jibqa’ wa'du, jew ikollu esperjenza
wa'du ta’ Alla, imma biex minnu jo'ro! il-Poplu Mag'|ul. U lanqas dan il-Poplu ta’ Alla ma kien
fil-pjan qaddis li jibqa’ wa'du imma li kellu jasal i|-|mien meta minnu
tixtered ma’ wi   l-art kollha il-le'en jirbombja tal-Kerigma, tal-A'bar
it-Tajba li l-Mewt intreb'et, Halleluja!
Poplu, ens, Knisja. Illum dan
il-le'en g'adu ji!ri sal-ibg'ad irkejjen ixandar bil-fer' li Alla hekk 'abb lill-bniedem li Hu bag'at
lil Ibnu l-Wa'dieni biex kull min jemmen fih ikollu l-&ajja ta’ Dejjem. (w.
3, 16).   Din ir-reb'a hu akkwistaha
bil-Misteru tal-G'id li g'ex b’risq ta’ kull wie'ed u wa'da minna.

Imma malli bniedem
jemminha din l-A'bar, i'oss il-b|onn li jakkompanja u jkun akkompanjat minn
!ens li b'alu emmen il-Kelma. G'ax
il-Fidi hija Mixja. Hija Mixja b'al ta’
Abraham, b'al ta’ I|rael. Mixja mimlija
!rajjiet li jew isa''u jew idg'ajfu l-Fidi.
Mixja ta’ reb'iet u ta’ telfiet.

Mixja ta’ passi kollhom ener!ija, imma wkoll ta’ waqg'at g'al wi na
fl-art, minn fejn ikollna b|onn li xi 'add jg'inna nqumu. I|rael kellu l-esperjenza tad-de|ert. Erbg'in sena fid-de|ert! G'aliex?
Kien g'adu mhux lest biex jiret il-Weg'diet. Dan ifisser li l-Fidi tieg'u kienet g'adha
dg'ajfa mmens. &oloq l-idolu
fid-de|ert. Gerger fid-de|ert. Ried jer!a’ jmur lura lejn l-E!ittu
fid-de|ert. &adha g'at-tba'rid
fid-de|ert u meta ltaqa’ ma !ens im'assar, taha g'a|-|ina b'alu.

Nittama li 'add minna
ma jitka|a b’dan. I|rael huwa jien, huwa
int. Dan kollu kellna esperjenza tieg'u
f’'ajjitna. Bi ftit dawl tal-Kelma
nindunaw b’dan. Id-de|ert, il-Mixja ta’
konver|joni, il-Mixja lejn is-sema pajji|na, hija esperjenza wisq tqila u
perikolu|a biex wie'ed ifettilu jimxiha wa'du.
Hawn |balja Luteru meta naqqas il-'tie!a ta’ Knisja fil-&ajja
tan-Nisrani. Wie'ed jg'id: “Ng'addu minn
hawn”, l-ie'or ma jaqbilx mieg'u u jg'id: “Le! Na'seb li minn hemm a'jar”, u billi issa a'na demokrati i g'andna d-dritt
naqbdu liema triq tog'o!obna! U
jitwieldu s-settet u x-xi|miet.

Id-de|ert hu post
imwieg'er biex wie'ed jaqsmu wa'du. Ji!u
mumenti meta fis-s'ana jispi alek l-ilma... il-Kelma ma tibqax tolqtok. Jew, bla ma tinduna, is-sriep jersqu lejk inkiss
inkiss u tingidem mit-tentazzjoni bla ma jkollok min iwissik. Jew taqa’ ta't idejn il-banda tal-'allelin li
jsawtuk u jisirqulek il-g'ana tal-Weg'da tal-pajji| sabi' li riesaq lejh. Barra minn dan kollu, fid-de|ert il-bniedem
i'ossu wa'du u jivvinta l-idoli. Aktarx
li wara dan kollu jispi a jrid jer!a’ jdur lura lejn il-qag'da, il-post li
minnu kien telaq, b'alma xxenqu l-Lhud!
“Kif kont qabel, kont a'jar”, jg'id, “ming'ajr Alla, l-E!ittu, a'jar!”

Kien g'alhekk li
l-Mulej esù waqqaf il-Knisja biex tkun Omm li tindokra, li tag'ti sigurtà, li
tkun taf it-triq minn qabel u hekk kull min hu fidil lejha ma jaqbadx triq
b’o'ra. Kemm hu sabi' il-'sieb
tal-Knisja-Omm! Imma din il-Knisja
jkollha ta'dem b’istituzzjonijiet. Hemm
il-Knisja b'ala Omm, b'ala l- isem mistiku ta’ Kristu, u hemm il-Knisja-istituzjoni,
u hawn jibda l-inkwiet. L-appostli
kollha riedu jil'qu xi post prominenti fis-Saltna, fil-Knisja. Il-Van!elu tal-lum jurina dan. Huma riedu jog'lew fl-istituzzjoni,

fil-!erarkija tal-Knisja. Din hija n-natura
mwaqqa’ tal-bniedem. Il-vja!! fid-de|ert
mhu xejn g'ajr Mixja lil hemm min-natura ambizzju|a li biha jitwieled kull
bniedem g'al natura !dida, in-natura ta’ Alla nnifsu, in-natura tal-Qaddej ta’
Jahweh.

L-ewwel qari jitkellem
fuq dan il-Qaddej li ne|a’ g'al kollox minnu nnifsu. Kienet l-Im'abba li ne||eg'tu mill-“Jien”
tieg'u u 'siebu biss kien kif jaqdi lil Alla u lill-o'rajn. Isaija ra iktar minn darba d-dehra ta’ dan
il-Qaddej, li kellu jkun esù, l-Mulej tag'na.
Il-Kelma tg'id li jekk jofri lilu
nnifsu b’sagrifi ju ta’ tpattija, huwa g'ad jara nisel bla tmiem. (Is. 53, 10). Ekku
l-Knisja! Il-Knisja titwieled
mill-Qaddej ta’ Jahweh li jobdi lil Alla sal-Mewt tas-Salib. Huwa 'a fuqU il-'tijiet kollha tal-umanità u
'assarhom kollha, kollha fuq is-Salib. Mhux biss, imma Hu reba' il-Mewt u sar
Spirtu li jinag'ta lil kull min jemmen fih.
Kristu huwa l-Ispirtu li jixtered u jimmultiplika ru'u f’dawk li jemmnu
fiH... il-Knisja.

G'alhekk il-Knisja dejjem hi xbiha
ta’ dan il-Qaddej, g'ax minn !enbu 'ar!et fuq is-Salib b'alma Eva 'ar!et minn
!enb Adam. In'arsu lejn din il-Knisja u
mhux lejn ix-xbieha umana tag'ha, l-istituzzjonijiet tag'ha li kull tant, mhux
dejjem, kull tant ji|baljaw u jkunu ta’ skandlu. Il-Knisja, li hija l-Qaddejja ta’ Jahweh
tinag'ta g'al kull bniedem, tmut g'al kull bniedem, tilqa’ fiha t-tg'ajjir,
l-akku|i bla ma tirritalja g'ax fiha jg'ammar dejjem l-Ispirtu ta’ esù li miet
propju g'al dawk li bdew jg'ajtu: “Sallbu!
Sallbu!”. Il-Knisja tifra' meta
dawk li ja'qruha jiltaqg'u mal-Grazzja u jkunu b'al dawk li 'admu fl-a''ar
sieg'a imma t'allsu l-istess b'al dawk li 'admu l-jum kollu. Din hija l-Knisja vera li ming'ajrha ma
nsibux lil Kristu li jsalvana.

Fil-Knisja hemm it-tron tal-grazzja
minn fejn nir ievu l-Ispirtu rebbie' fuq il-bi|a’ tal-Mewt, rebbie' fuq
il-!ibdiet tad-dnub. Dan it-tron
tal-Grazzja mhu 'add 'lief esù Kristu l-Iben ta’ Alla li jg'ader in-nuqqas ta’ 'ila tag'na, li !ie m!arrab b'alna f’kollox,
minbarra d-dnub. (Lhud 4, 15). Huwa hu l-Qassis il-Kbir tag'na. FiH jinsab ingastat kull min jemmen. Hu huwa t-tmiem tal-Mixja tag'na meg'juna
mill-Knisja-Omm f’dan id-de|ert li huwa d-dinja.

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

QARI I

Is-sagrifi ju ta’ Kristu.

Is 53, 10-11

Qari mill-Ktieb
tal-Profeta Isaija

Il-Mulej g'o!bu
jg'akksu bil-mard.

Talli joffri ru'u b’sagrifi ju ta’ riparazzjoni,

huwa g'ad jara nisel u jtawwal jiemu;

u r-rieda tal-Mulej isse'' bih.

Wara t-tbatija tieg'u g'ad jara d-dawl,

jixba’ bit-tag'rif tieg'u.

Il-!ust ji!!ustifika lill-qaddej tieg'u quddiem il-kotra,

u l-'aỊen tag'hom jitg'abba bih hu.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

SALM RESPONSORJALI

Salm 32 (33), 4-5.18-19.20.22

R/.
(22): &a tkun, Mulej, it-tjieba tieg'ek fuqna,

kif fik hi t-tama tag'na

Sewwa
hi l-kelma tal-Mulej,

kollox bil-fedeltà huwa g'amel.

Hu j'obb id-dritt u
s-sewwa;

bit-tjieba tal-Mulej mimlija l-art. R/.

Ara, g'ajnejn il-Mulej
fuq dawk li jib|g'u minnu,

fuq dawk li jittamaw fit-tjieba tieg'u,

Biex je'ilsilhom mill-mewt 'ajjithom,

u ja'jihom fi |mien il-!u'. R/.

Ru'na tixxennaq
g'all-Mulej,

hu l-g'ajnuna u t-tarka tag'na.

&a tkun, Mulej, it-tjieba tieg'ek fuqna,

kif fik hi t-tama tag'na. R/.

QARI II

Nersqu b’qalbna qawwija lejn it-tron tal-grazzja.

Lhud
4, 14-16

Qari
mill-Ittra lil-Lhud

&uti,
meta a'na g'andna l-qassis il-kbir, li hu tassew kbir, qassis li da'al
fis-smewwiet, esù, Bin Alla, 'a n|ommu s'i'a l-fidi tag'na u nistqarruha. G'ax
a'na ma g'andniex qassis il-kbir li ma jistax jag'der id-dg'ufija tag'na, imma
g'andna wie'ed li kien im!arrab b'alna f’kollox, minbarra d-dnub.

&a
nersqu, mela, b’qalbna qawwija lejn it-tron tal-grazzja, biex naqilg'u 'niena u
nsibu f’waqtha l-grazzja li ne'tie!u.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

AKKLAMAZZJONI QABEL L-EVAN ELJU

Mk 10, 45

Hallelujah.
R/. Hallelujah

Bin il-bniedem, ma !iex biex ikun moqdi,

imma biex jaqdi u biex jag'ti 'ajtu b’fidwa g'all-kotra.

R/. Hallelujah

EVAN ELJU

Bin il-bniedem !ie biex jag'ti 'ajtu b’fidwa g'all-kotra.

Mk 10, 35-45

Qari
mill-Evan!elju skont San Mark

F’dak
i|-|mien, akbu u wanni, ulied {ebedew, resqu lejh u qalulu: “Mg'allem, dak li
se nitolbuk irriduk tag'tihulna”. “Xi triduni nag'mlilkom?” staqsiehom. U huma
we!buh: “&allina noqog'du wie'ed fuq il-lemin tieg'ek u l-ie'or fuq ix-xellug
fil-glorja tieg'ek”.

Imma
esù qalilhom: “Ma tafux x’intom titolbu. G'andkom 'ila tixorbu l-kal i li se
nixrob jien, u titg'ammdu bil-mag'mudija li biha se nitg'ammed jien?”.
”G'andna”, qalulu. Imbag'ad qalilhom esù: “Il-kal i li se nixrob jien tixorbuh,
iva, u titg'ammdu wkoll bil-mag'mudija li biha se nitg'ammed jien; imma li
wie'ed joqg'od fuq il-lemin jew fuq ix-xellug tieg'i, din mhijiex 'a!a tieg'i
li nag'tiha jien, imma hi g'al dawk li g'alihom kienet im'ejjija”.

L-g'axra l-o'ra, meta
semg'u dan, sa'nu g'al akbu u g'al wanni. Imma esù sej'ilhom u qalilhom:
“Tafu intom, dawk in-nies, li l-bnedmin jg'odduhom b'ala kapijiet tal-pagani,
ja'kmu fuqhom, u l-kbarat tag'hom i'addmu s-setg'a tag'hom fuqhom. Fostkom ma
g'andux ikun hekk, imma min irid ikun kbir fostkom, g'andu jkun qaddej tag'kom,
u min irid ikun l-ewwel fostkom, g'andu joqg'od ilsir ta’ kul'add. G'ax hekk
ukoll Bin il-bniedem, hu ma !iex biex ikun moqdi, imma biex jaqdi u biex jag'ti
'ajtu b’fidwa g'all-kotra”.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Tif'ir lilek Kristu